

Druhá neděle postní C

Transfiguratio Domini

Událost, o které jsme četli v dnešním evangeliu, pochází z období, které předcházelo utrpení Páně o posledních velikonocích v Jeruzalémě. Kristus žije v myšlenkách na toto své utrpení. Připravuje se na ně, proboují v sobě velký boj, jeho lidská přirozenost je naplněna smutkem a bázní. Připravuje na ně i svoje učedníky. A právě tento smysl má i událost, o níž hovoří v dnešním úryvku evangelista Lukáš: proměnění na hoře Tábor.

Kristus se chce ukázat ve své božské slávě před svými učedníky, aby upevnil jejich víru v sebe pro chvíle zkoušky, které měli přejít, až bude Kristus v Jeruzalémě zatčen a oni ho uvidí umírat jako zločince na kříži. Avšak ti, kteří měli být těmito jeho svědky proměnění zaspali tuto chvíli tak jak později zaspali jinou chvíli smrtelné úzkosti v zahradě Getsemanské.

Tentokrát si je znovu vyvolí, opět tytéž apoštoly, aby byli svědky jeho nejbolestnější chvíle, jeho opuštěnosti, v níž před nimi stanul v nejlidštější podobě bez sebemenší stopy po svém božství. Nedovedli bdít a modlit se jak je prosil Kristus v této chvíli své úzkosti tak, jako nepochopili chvíli jeho slávy a smysl Kristova proměnění na hoře Tábor. Snad právě proto selhali, když přišla jejich chvíle, aby osvědčili svou věrnost a utíkají od Krista při jeho zatčení. Dezertují protože nebyli připraveni. Jejich místo pod křížem zaujala hrstka zbožných žen v čele s Pannou Marií, která Krista doprovázela na křížové cestě a byla svědkem jeho umírání na kříži.

Apoštolové se často přeli mezi sebou o tom, kdo z nich bude mít přednější místo v Božím království. Když se synové Zebedeovi uchází o čest sedět po jeho pravici i levici, ptá se jich Kristus, zdali mohou pít kalich, který bude pít on. I tenkrát byla jejich kladná odpověď jen prázdným slovem, které nedovedli naplnit. A my v nich poznáváme sebe, svá vlastní selhání, svá vlastní velká slova, za nimiž nestojí čin. I my jsme zaspali velké chvíle, velké příležitosti svého života. Neboť i nám dává Kristus poznat svou slávu, jestliže je naše srdce bdělé a pozorné. V takových chvílích jako bychom v sobě zachytili paprsek záblesku jeho božství. Jeho pravda k nám mluví jako nikdy před tím. Je nám blízký a my vidíme svůj život v tomto reflexu světla, které se dotýká srdce. Cítíme velké souvislosti, do nichž vchází náš obyčejný lidský život a jeho činy. Takové chvíle se naplňují v modlitbě, která je trpělivým a bdělým nasloucháním jemu a věrným hledáním jeho pravdy.

Pro nedostatek naší bdělosti tak jako tenkrát apoštolům uniká i nám jeho výzva, se kterou se k nám obrací v agónii své úzkosti, kterou žije znovu ve své církvi on, stále žijící a krácející dějinami. Žije stále svou agónii v trpících bratrích, v jejich úzkosti, opuštěnosti a zoufalství, která očekává pomoc a účast. A my zaspáváme tuto svou velkou chvíli a nedovedeme vidět jeho krvavým potem zbrocenou tvář, která se skrývá pod tvář trpících bratrů.

Odsouzení zavržených bude motivováno právě touto neschopností vidět Krista ve svých bratrích. Byl jsem hladov a nenasytili jste mě, byl jsem žíznivý a nenapojili jste mě, byl jsem nahý a nepřišli jste mně, byl jsem nemocný a ve vězení a nenavštívili jste mě.

Lhostejnost je jiné jméno pro neschopnost vidět Kristovu přítomnost v církvi. Na mnoha místech evangelia Kristus vyzývá k bdělosti. Bdělost je proto jednou z důležitých křesťanských postojů. Je opakem ospalosti, pro kterou selhali apoštolové na hoře Tábor i v zahradě Getsemanské. Ospalost znamená ponoření do sebe, ztratit kontakt s druhými, nevidět skutečnosti viny. Kristova výzva k bdělosti se často týká naší spásy. Máme bdít,

protože nevíme, kdy přijde Pán domu. Zdali večer nebo o půlnoci nebo za kuropění nebo ráno, aby až znenadání přijde, nás nenalezl spící.

Postní výzva: Pamatuj, že jsi prach a v prach se navrátíš, je vlastně připomínkou k bdělosti, která neztrácí v pozemském shonu ze zřetele spásu. Neboť pro každého z nás přijde chvíle, v níž vystoupíme na horu Tábor, až se dovrší náš život. A obraz Krista, kterého jsme znali jen nedokonalým poznáním své víry, se před námi promění v bezprostředním patření na jeho božství a slávu, kterou budeme oslněni a sami proměněni. Lidský život je něčím velkým právě pro tuto proměnu, k níž zrajeme. O této proměně mluví v epištole sv. Pavel. Bez této perspektivy, bez této absolutní budoucnosti je lidský život něčím fragmentárním, nedůležitým, bezvýznamnou epizodou nebo zlomkem epizody odehrávající se v jednom nepatrném bodu vesmíru. Z naší křesťanské naděje však roste úcta a zodpovědnost k životu, na jehož konci ční hora Tábor a rozhodný okamžik proměnění, v něž vejdu ti, kteří dovedli uchovat srdce bdělé a připravené.